

© Editura EIKON

București, Calea Giulești nr. 333, sector 6,
cod poștal 060269, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74

mobil: 0733 131 145, 0728 084 802

e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74

mobil: 0728 084 802, 0733 131 145

e-mail: contact@edituraeikon.ro

web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Vasiliță, Miruna

Femeia cu mască / Miruna Vasiliță. - București : Eikon,
2019

ISBN 978-606-49-0151-4

821.135.1

Tehnoredactor: Sorina Radu

Editor: Valentin Ajder

Miruna Vasiliță

FEMEIA CU MASCĂ

E I K O N

București, 2019

Cuprins

Ametiste	5
„Străinul”, ulei pe pânză	18
Dama de inimă neagră	22
Ochi de miozotis	35
Crima lui Galileo	53
Ajun de Crăciun în sepia	75
Femeia cu mască	91
Aurul roșu	113
Oglinda venețiană	128
Focul lui Sumedru	152
Domus mortis	165
Magia lui Shakespeare	181
Noaptea Sfântului Gheorghe	198
Onixul negru	201

Ametiste

Valeria își privi micul ceas de mână. Îi aparținuse bunicii, iar brățara era lucrată în filigran. Firele subțiri din argint desenau un model complicat, minuțios, ca o dantelă. Era târziu. Grăbi pasul și intră pe strada îngustă. Seara părea mai întunecată ca de obicei. Din depărtare se auzi ecoul unui tunet. Inspiră adânc, iar aerul încărcat, umed și răcoros îi dădu de veste că se apropie o furtună. Curțile erau părăsite. Vântul începu să vuiască sălbatic, ridicând praful de pe caldarâm. Un geam se sparse la câteva case distanță cu un zgomot puternic.

Nu era nimeni în jur și totuși pași străini se auzeau în urma ei. Se întoarse brusc, dar nu zări nimic. Își strânse mai bine șalul subțire în jurul umerilor și intră în Parcul Tineretului. Nu mai era mult de mers până acasă, dar i se păru că drumul se lungește în fața ei ca într-un vis. Aleea cotea la dreapta, la fel și pașii ce se auzeau în apropiere, cu o cadență mai scăzută decât ai ei. Un fulger îi lumină calea și observă pe partea dreaptă zidul cenușiu ce despărțea parcul de Cimitirul Bellu. Cruci de piatră se înălțau spre cer ca niște mâini ce așteptau un ajutor nevăzut. Își simți inima zvâcnindu-i în piept și își duse instinctiv mâna la gât. Crucea din argint arunca luciri metalice.

Respect pentru amintiri

Ploaia se abătuse asupra parcului, biciuind aleile. Picături mari de apă se prelingeau pe fața Valeriei, în timp ce tânăra încerca să găsească un sens în ceea ce auzea: pași ce continuau să vină în urma ei, cu răbdare și metodă. Coti din nou la dreapta, spre ieșirea din parc. Își simțea picioarele ca de plumb. Ar fi alergat, dar era la capătul puterilor. Avea răsuflarea întretăiată și o ardeau plămânii. Nu mai putea continua drumul spre casă. Se opri în mijlocul aleii întunecate, iar ochii i se umplură de lacrimi. Spaima o împiedica să-și întoarcă privirea. Rămase țintuită locului și închise ochii.

Un tunet asurzitor se prăvăli asupra ei și simți greutatea unei mâini străine pe umărul stâng. Își atinse din nou crucea de la gât și deschise larg ochii. Bărbatul înalt, cu pălărie neagră și ochi ca două turcoaze o privea calm. Știa ce avea să urmeze și nicio expresie nu i se putea citi pe chip. Fata observă inelul masiv din aur de pe degetul mijlociu. Literele elegante, drepte, în relief, străluciră în lumina unui fulger de rău augur: *Victoria amat curam*¹. Pentru o clipă o privi îndeaproape cu siguranța de sine a unui animal de pradă și o trase înapoi pe alea întunecată, înspre cimitir. Încercă să se zbată, să țipe, dar nu reuși să scoată niciun sunet. Mâna lui se încheștă pe brațul ei ca o gheară. Simți că se prăbușește. Nu mai vedea decât întunericul.

Valeria se trezi brusc. Era a treia oară când avea acest coșmar. Sări din pat și trase draperia, iar razele soarelui năvăliră în încăpere, învăluind-o într-o lumină chihlimbarie. Trecu în bucătărie și își făcu o cafea. Aroma se răspândi în toate colțurile apartamentului. Deschise larg fereastra, iar aerul răcoros al dimineții de vară îi atinse umerii goi. Sorbi lichidul negru cu înghițituri mici. Mâinile îi tremurau. Încercă să-și domolească bătăile inimii. Închise ochii, dar îi reveni în minte imaginea bărbatului cu pălărie neagră. O grimasă îi încreți fruntea. Mai luă o gură de cafea, silindu-se

1. Victoria iubește pregătirile.

să-și alunge din memorie acea nălucă și-și spuse: *El nu mă mai poate atinge acum. Eu sunt aici, el e acolo.*

Aruncă o privire în urma ei. Apartamentul era cufundat în liniște. Doar perdeaua albă se legăna discret în adierea dimineții. După câteva clipe se simți stăpână pe sine. *Nu pot lăsa trecutul să mă afecteze*, își zise tânăra în timp ce ținea în mâna stângă cana mare cu cafea, iar în mâna dreaptă o agendă portocalie pe care o consultă cu seriozitate. Avea să fie o zi încărcată.

Valeria Hanif se pregătea pentru o întâlnire pe care o aștepta de mult timp. Lucra ca redactor la o revistă de psihologie adresată publicului larg, iar în acea zi urma să-i ia un interviu Ecaterinei Dimitriade, psiholog criminalist și profesor emerit. După ce luă micul dejun, părăsi apartamentul și se îndreptă către casa femeii, unde aceasta o invită cu o săptămână în urmă, când acceptă să-i acorde interviul.

Strada General Mihail Cerchez, la capătul căreia se afla una dintre intrările în Parcul Tineretului, îi aminti tinerei de visul din noaptea precedentă. O senzație stranie de teamă difuză îi încolți în inimă. Mâinile începură să-i tremure din nou. În acea perioadă a anului, Bucureștiul era învăluit de mireasma teilor în floare. O inspiră cu aviditate. Îi amintea de copilărie și de plimbările pe care le făcea alături de bunica ei, o bătrână mereu preocupată de sănătatea nepoatei sale. Vocea femeii îi veni în minte:

— Nu alerga, că transpiri și răcești!

Valeria zâmbi ca pentru sine, apoi se opri în fața casei cu numărul 11. Veche, solidă și cenușie, o aștepta în tăcere, în spatele gardului scund. Fata își privi ceasul de mână. Acele se uniră pentru a arăta miezul zilei. Apăsă butonul soneriei, iar ușa se deschise după câteva secunde de așteptare.

Ecaterina Dimitriade o întâmpină cu un zâmbet reținut, de complezență. Rochia neagră, simplă, dreaptă îi alungea statura impozantă. O îndrumă către biroul ei, o încăpere răcoroasă cu o bibliotecă impresionantă, ordonată

și o masă de dimensiuni remarcabile, din lemn de mahon, la care o invită să se așeze. În timp ce îi mulțumea pentru faptul că acceptase ca întâlnirea să aibă loc în locuința sa, se juca discret cu colierul de agate roșii. Cele trei brățări din argint prinse la mână dreaptă zornăiau plăcut la fiecare mișcare.

— O limonadă?

— Da, vă rog, răspunse tânăra.

Valeria privi în urma ei și se gândi: *O doamnă impecabilă!*

În așteptarea paharului promis, fata observă că pe rafturile bibliotecii se găseau din loc în loc fotografii înrămate: ipostaze domestice, ocazii festive sau oficiale, portrete sau poze de familie, toate sugerând un trecut plin. *Câți ani o avea?*, se întrebă ea, apoi își răspunse singură: *cred că e trecută bine de 70 de ani.*

Ecaterina reveni cu o tavă pe care erau așezate două pahare înalte, un bol mic cu câteva cuburi de gheață, o linguriță și o carafă cu limonadă. După ce o văzu intrând, Valeria băgă de seamă că ușa biroului era încadrată de două geode de ametist. Pietrele sclipeau grațios în penumbra încăperii.

Se abătură rapid de la subiectul întâlnirii lor, și anume ultima carte a Ecaterinei, „Psihologia răului. Studii de caz”, care înregistrase un succes considerabil atât în rândul specialiștilor, cât și al publicului larg. Femeia se dovedi a fi un interlocutor încântător. Îi povesti tinerei despre anii de studiu din Statele Unite și întâlnirile cu infractorii din închisorile de maximă siguranță de acolo, întâlniri pe care le-a sintetizat ulterior sub forma studiilor de caz. Voise dintotdeauna să afle ce anume îi determina pe oameni să acționeze în mod violent, ce se ascundea în spatele unor acte de cruzime extremă. O copilărie nefericită, o familie dezbinată, o respingere dureroasă sau era vorba de mai mult?

— În fond, sunt mulți cei care au parte de episoade neplăcute în viața lor și nu devin criminali, zise Valeria.

— Așa este. Uneori este vorba despre un singur factor, alteori de o multitudine de factori care acționează ca o presiune asupra individului, iar fiecare caz este unic în felul său.

Ecaterina îi povesti despre farmecul sociopaților și abilitatea lor de a-și manipula victimele, despre talentul oratoric al narcisiștilor, al căror ego este, de fapt, foarte fragil, despre egoismul depresivilor.

— Pe atunci vedeam răul în fiecare zi și-l priveam drept în ochi. Îmi imaginam că nu există soartă mai rea decât aceea de a cădea în capcanele propriei minți și de a trage în întuneric după tine și oameni nevinovați, spuse femeia. Încă mai cred asta. Probabil acesta este motivul pentru care marea mea pasiune a rămas sinergologia.

Valeria îi aruncă o privire nedumerită.

— Termenul în sine este destul de recent, dar definește ceea ce psihologii, în special cei criminaliști, fac de mai multe decenii încoace: studierea limbajului non-verbal și decodificarea lui.

— Sună foarte interesant, spuse fata.

— Chiar este, zise Ecaterina zâmbind ironic. Uite, spre exemplu, mi-am putut da seama după gesturile tale că la sosire erai îngândurată și ușor intimidată de prezența mea. Acum ești mult mai relaxată.

Valeria se foi în scaunul ei. Brusc realizează că îi amorțise spatele. Era timpul să pună capăt interviului. După câteva minute era din nou în strada General Mihail Cerchez. Din pragul casei sale, Ecaterina își luă rămas bun ridicând mâna dreaptă. Brățările argintii sclipăreau frumos în lumina soarelui, apoi ușa se închise încet în urma ei, ca o șoaptă.

Tânăra se îndreptă către Parcul Tineretului. Se gândi că o plimbare i-ar prinde bine. Vântul începuse să adie plăcut, anunțând venirea înserării. Aleile umbroase erau animate de copii zgomotoși, claxoane de biciclete, cupluri și bătrâni ce-și plimbau câinii sau erau așezați pe bănci în

grupuri mici. Rumoarea parcului îi făcea bine. Era plină de viață. *Trebuie să-nvăț să mă stăpânesc mai bine*, își spuse ea. *Până la urmă, nu-mi poate citi nimeni gândurile.*

Ajunse la ieșirea din parc. Își simți corpul relaxându-se din nou și-și alungă grijile cu o mișcare a mâinii stângi, ca pe niște muște invizibile, sâcâitoare și nici nu-l observă pe omul care trecu pe lângă ea, atât de aproape, încât doar câțiva centimetri îi despărțiră.

Mărgărit Vasile era un bărbat de vârstă mijlocie, scund, cu început de chelie și o burtă proeminentă. Purta un tricou larg, negru, pantaloni kaki ce îi ajungeau până la jumătatea gambei și sandale. Plimba în lesă un schnauzer pitic de culoare gri, cu ochi ca două măsline. Câinele mergea șațoș înaintea lui. Privindu-l cu mândrie, bărbatul se gândea că nevasta lui îi puse un nume foarte potrivit: Sultan.

— Câine de rasă, domnule: inteligent și elegant!, obișnuia el să le spună cunoscuților.

Căldura îl făcea să transpire abundent. Nici nu începuse bine vara și deja se gândea cu nostalgie la zilele reci de toamnă. Își mângâie de câteva ori burdihanul, apoi i se adresă lui Sultan:

— Ne oprim la o bere?

Câinele îl privi plictisit, apoi își relua tacticos plimbarea. Înainte de a lua o hotărâre în privința băuturii reci, auzi soneria telefonului mobil. Recunoscu numărul și ridică o sprânceană.

— Da, doamna Dimitriade, spuneți!

— Ești ocupat? Poți să vii până la mine?

— Îl plimb pe Sultan, acum am intrat în parc. Știți, e ziua mea liberă...

— Îmi pare rău că te deranjez, dar e important. Trebuie să discut ceva cu tine.

— Dacă insistați, atunci vin.

Sesizând dezamăgirea din glasul lui, Ecaterina se gândi să pluseze:

— Te servesc cu o bere rece.

— În 15 minute sunt la dumneavoastră.

Închise telefonul și grăbi pasul, gândindu-se: *Ce-o vrea madam Dimitriade? Niciodată nu m-a căutat în timpul meu liber.*

Femeia îl întâmpină cu un zâmbet cordial și îl invită să se așeze pe scaunul pe care cu nici o oră în urmă a stat Valeria. Eliberat din lesă, Sultan se întinse pe parchet oftând. Așa cum promise, Ecaterina îi întinse o doză de bere rece. Dar înainte de a o deschide, bărbatul îi arătă câinele și-i spuse:

— Aveți cumva o caserolă care nu vă mai trebuie? Să-i punem un pic de apă, că uitați cum stă cu limba scoasă. Îi e cald și lui. Dacă știam că venim în vizită, plecam pregătit de acasă.

Amuzată, se conformă. Sultan începu să lipăie din caserola lui, iar stăpânul său să soarbă cu nesaț din doza de bere. Păreau amândoi mulțumiți.

Ori de câte ori îl privea pe Mărgărit Vasile, Ecaterina nu-și putea înfrâna un sentiment de simpatie. Dacă l-ar fi întâlnit pe stradă fără să-l cunoască, n-ar fi putut ghici nici după a zecea încercare că este polițist. Sub acea aparență de banalitate și cumsecădenie, de om amator de bere, grătar la iarbă verde și câte o partidă de table în fața blocului din când în când, se ascundea o inteligență vie, ageră ce înțelegea cum funcționează mintea infractorului în cele mai mici detalii. Poate tocmai de aceea cele mai răsunătoare succese le înregistrase în munca sub acoperire.

— Mărgărit, de cât timp ne cunoaștem?

— De vreo 7 ani, doamnă, de când ați început să colaborați cu poliția pentru diverse cazuri.

— Ei bine, să știi că în acești 7 ani nu ți-am cerut ce urmează să-ți cer acum.

Omul își împreună mâinile sub bărbie, ținându-și coatele rezemate pe brațele scaunului.

— Vă ascult.

Respect pentru atenția încordată. Pentru o clipă, ochii căprui, senini, fură străbătuți de săgeți verzi. O privea drept în ochi, pregătit să găsească o soluție pentru orice problemă i-ar fi prezentat. Știa că putea conta pe el. Colaborase și cu alți polițiști mult mai educați decât el, dar înțeluse rapid că studiile nu ajutau prea mult în munca de teren, unde câteva cuvinte nelalocul lor te puteau da de gol și puteau compromite o operațiune întreagă.

— Am avut astăzi, chiar cu puțin timp în urmă, o întâlnire cu o tânără de la o revistă pentru un interviu. Valeria Hanif. Toate bune și frumoase, numai că... mi-a trezit anumite suspiciuni.

— Adică?

— Adică cred că ascunde ceva grav. S-a crispat foarte tare când i-am menționat interesul meu pentru sinergologie și ce înseamnă. Ca și cum s-ar fi temut să nu afle cine știe ce despre ea. Și mai e ceva straniu: poartă un inel masiv, bărbătesc, din aur pe degetul mare. Nu i se potrivește deloc, nu e stilul ei. De fapt, nici nu cred că îi aparține.

— L-a furat? Credeți că e valoros?

— Sigur e valoros pentru ea, dar nu la valoarea în bani mă refer, ci la valoarea lui ca trofeu...

— Înțeleg. Ce ați vrea să fac eu?

— Să o cercetezi fără să-i dai de bănuț nimic. Vezi ce poți să afli despre ea, în special în ceea ce privește viața sentimentală. Inelul ăla trebuie să-i fi aparținut unui bărbat important din viața ei. Dacă ai putea să arunci o privire și în apartamentul ei, ar fi minunat.

Bărbatul nu zise nimic. După câteva clipe de tăcere, Ecaterina continuă:

— Mi se întâmplă foarte rar să mă înșel. Tu știi asta. O să-ți spun direct: cred că avem de-a face cu o persoană care a ucis și care ar putea să ucidă din nou.

— Indiciile pe care vă bazați teoria sunt puține și cam șubrede.

— Îmi dau seama. Totuși cred că merită să facem verificări.

Femeia știa că polițistului îi plăcea să se lase convins cu greu. Dar observă că respirația i se accelerase, nările îi fremătau, iar degetele mari i se mișcau precum o morișcă, semn că interesul pentru această operațiune inedită îi fusese trezit. Părea că se gândește deja la un plan de acțiune. Ecaterina fu sigură de victoria ei. Adăugă cu un glas matern, pentru care știa că Mărgărit avea o slăbiciune:

— Ce zici? Te-am convins?

— Da, doamnă.

Își termină berea dintr-o înghițitură, apoi îl trezi pe Sultan care dormea dus cu botul sprijinit pe etichete din față:

— Hai, băiete, să mergem că avem treabă. Peste o săptămână vă spun ce am aflat.

Polițistul închise ușa în urma lui. Ecaterina rămase la locul ei și-i auzi pașii hotărâți îndepărtându-se. Își așinti ochii asupra celor două geode de ametist din încăpere. Le cumpărase cu câțiva ani în urmă, de la un târg de antichități. Pur și simplu îi plăcuseră și se gândi că se vor potrivi de minune cu ambientul din biroul ei. Cel care i le vânduse îi spusese că sunt foarte vechi și că au proprietăți vindecătoare. *Cu atât mai bine*, își spuse ea atunci fără a bănuț că ametistele aveau să-i aducă ceva mai mult decât o simplă stare de bine. Avea să descopere în lunile următoare că ori de câte ori se afla în preajma lor și se gândea intens la o anumită persoană, o înțelegea mai bine, ajungând chiar la performanța de a-i descoperi planurile, intențiile sau dorințele. Era ca și cum prezența lor îi sporea capacitatea de a pătrunde dincolo de aparențe. Nu împărtășise nimănui această descoperire și nu avea să o facă vreodată. Se temea să nu pară ridicolă. Muncise din greu pentru a câștiga respectul colegilor de breaslă și al celor din poliție și nu avea de gând acum să-și strice imaginea dezvăluind ceva ce, în fond, o privea numai pe ea. *Importante sunt rezultatele, mai puțin metodele*, obișnuia ea să-și spună.

Respect pentru De cum o văzu pe Valeria Hanif, înțelese că fragilitatea și timiditatea ei erau doar o mască. Apoi, când observă inelul, i se păru pentru o clipă că este acoperit de sânge. Imaginea o surprinse atât de mult încât se oprise în mijlocul unei fraze.

— Doamna Dimitriade, sunteți bine?, o întrebă tânăra.

— Sigur. Te rog să mă scuzi, eram cu gândul în altă parte.

Instinctiv, aruncă o privire scurtă inelului. Fata băgă de seamă și își ascunse rapid mâna sub masă, plecând ochii cu un aer de falsă sfială. Pricepu pe loc că Valeria nu era genul de om cu care ai vrea să te pui rău.

Sonerie sună îndelung. Tresări. Cine o căuta la acea oră? În zece minute trebuia să plece, altfel ar fi întârziat la redacție, iar redactorul șef i-ar fi arătat încruntat cadranul ceasului de mână cu arătătorul, semn că întârzierile erau inacceptabile. Cât i-ar fi plăcut să-l poată pune la punct pe acel misogin arogant! *Toate la timpul lor*, se gândi ea, apoi privi pe vizor și întredeschise ușa.

— Bună dimineața! Sunteți doamna sau domnișoara Hanif?

— Da. Domnișoara.

— De la Distringaz sunt. Am venit pentru verificarea anuală.

— Ce verificare?

— Adică să vedem dacă aveți scurgeri de gaze. N-ați văzut înștiințarea de la avizier?

— Nu.

Bineînțeles că nu, pe asta am și mizat, își zise Mărgărit Vasile în sine. Îmbrăcase o salopetă albastră peste un tricou alb, ținută ce îi accentua și mai mult conformația scundă și îndesată. Completă ansamblul cu o șapcă ponosită și o geantă de umăr.

— Nicio problemă, durează doar cinci minute.

— N-ați putea reveni altă dată? Acum mă grăbesc.

— Domnișoară, dacă refuzați, va trebui să-mi semnați pe propria răspundere că nu aveți scurgeri de gaze. Și dacă se întâmplă ceva, Doamne ferește, veți fi răspunzătoare.

— Bine, intrați.

Valeria își dădu ochii peste cap. Asta-i mai lipsea acum! Dar nu avea timp de stat la discuții cu omul din fața ei. Îi arătă unde era bucătăria, apoi se întoarse în dormitorul ei pentru a-și pregăti geanta.

Rămas singur, poliștistul se îndreptă către aragaz și scoase rapid un aparat ce se presupunea a fi un măsurător al nivelului de gaze, dar care în realitate nu era altceva decât un tranzistor radio cu un tub în loc de antenă. Bucătăria era mică, curată și ordonată. *Ca-ntr-o farmacie, domnule!*, se minună el în sinea lui, apoi continuă: *masă cu un singur scaun, o bancă lângă fereastră, aragaz strălucitor, ce pare să fi fost folosit doar pentru ceai și cafea, nu tu vase în chiuvetă, nu tu firimituri pe masă, numai ordine și disciplină. Semn rău.* Experiența îl învățase că infractorii pedanți își acopereau cel mai bine urmele. Fata părea să fie ocupată în dormitorul ei, așa că bărbatul trecu în camera de zi. *Aceeași poveste: mobile simple și puține, fără un fir de praf și fără obiecte personale, nu tu poze înrămate, nu tu suveniruri din călătorii. Provizorat, se gândi el.*

— Ați terminat?, se auzi vocea iritată a fetei din spatele lui.

— Da, domnișoară, mă uitam să văd pe unde sunteți ca să vă spun că e totul în regulă. La revedere!

O jumătate de oră mai târziu, Mărgărit îi descria în amănunt Ecaterinei tot ce văzuse, apoi adăugă:

— De la vecini am mai aflat că s-a mutat în acel apartament cu aproximativ nouă luni în urmă. Stă cu chirie. Oamenilor le place de ea, că e politicoasă, salută pe toată lumea și nu face gălăgie. „O fată foarte cuminte”, mi-a zis despre ea femeia care stă cu un etaj mai jos. „Slavă Domnului!